

**Realizacja Mechanizmu WPR
Wsparcie rynku produktów pszczelich**

**Warunki ubiegania się o refundację kosztów poniesionych
w ramach realizacji mechanizmu Wsparcie rynku produktów
pszczelich w sezonie 2008/2009**

Wpm

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Akty prawne	3
2.1 Podstawowe przepisy Unii Europejskiej	3
2.2 Akty prawne krajowe	4
3. Podstawowe skróty	4
4. Kierunki (środki) wsparcia oraz działania objęte mechanizmem	5
5. Uczestnik mechanizmu	5
6. Ogólne zasady ubiegania się i udzielania refundacji kosztów poniesionych w ramach mechanizmu	6
6.1 Uruchomienie mechanizmu	6
6.2 Składanie projektów	6
6.3 Weryfikacja i wybór projektów	8
6.4 Zawarcie umowy i realizacja projektu	9
6.5 Kontrole realizacji projektu	10
6.6 Składanie wniosków o refundację i ich weryfikacja	11
6.7 Rozliczenie umowy, wyliczenie i wypłata należnej kwoty refundacji	11
6.8 Podsumowanie	13
7. Szczegółowe zasady udzielania refundacji w zależności od rodzaju realizowanego działania	14
7.1 Szkolenia	14
7.2 Zakup leków do zwalczania warrozy	19
7.3 Wynajem przyczep do przewozu uli	21
7.4 Zakup urządzeń laboratoryjnych	24
7.5 Analizy jakości miodu	26
7.6 Zakup pszczół	29
7.7 Wdrażanie programów badawczych	32
8. Formularze i załączniki	35

1. Wprowadzenie

Jednym z elementów Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej jest wsparcie finansowe działań prowadzonych na terenie państw członkowskich Wspólnoty w ramach mechanizmu „Wsparcie rynku produktów pszczelich”.

Wsparcie to służy przede wszystkim poprawie jakości miodu oraz wzmocnieniu poszczególnych ogniw związanych z produkcją i zbytem produktów pszczelich, a w dalszej perspektywie wpływa na stopniową i trwałą poprawę warunków w sektorze pszczelarskim.

Korzystanie z dofinansowania działań prowadzonych w sektorze pszczelarskim jest możliwe na podstawie zatwierdzonego przez Komisję Europejską trzyletniego Krajowego Programu Wsparcia Pszczelarstwa.

Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa na lata 2007/08 - 2009/10 został opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i przekazany do Komisji Europejskiej w kwietniu 2007 r. Komisja Europejska, w drodze decyzji z dnia 14 sierpnia 2007 roku, zaakceptowała kierunki i środki finansowe proponowanych działań.

Agencja Rynku Rolnego w uzgodnieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozpoczyna działania w ramach mechanizmu na sezon 2008/2009 poprzez publikację w prasie i udostępnienie w siedzibie Centrali ARR, Oddziałach Terenowych ARR oraz na stronie internetowej zaproszenia do składania projektów na realizację działań określonych w KPW w ramach mechanizmu WPR „Wsparcie rynku produktów pszczelich”.

2. Akty prawne

2.1 Podstawowe przepisy Unii Europejskiej

- Dyrektywa Rady 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do miodu.
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z 22 października 2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”),

- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 917/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 797/2004 dotyczącego działań w dziedzinie pszczelarstwa (z późniejszymi zmianami).

2.2 Akty prawne krajowe

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 42, poz. 386 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t. j. - Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 grudnia 2001 r. O jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (T.j.-Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz.1577 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 października 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej miodu (Dz. U. z 2003 r. Nr 181, poz. 1773 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 22 września 2006 r. o uruchomieniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz.U. Nr 187, poz. 1381),
- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 i z 2004 r. Nr 91, poz. 866),
- Ustawa z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo – rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).

3. Podstawowe skróty

ARR – Agencja Rynku Rolnego

SKT OT ARR – Sekcja Kontroli Technicznych Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego

CRP – Centralny Rejestr Przedsiębiorców prowadzony przez ARR

MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

KPW – Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce w latach 2007/08, 2009/10

UE – Unia Europejska

WPR – Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

4. Kierunki (środki) wsparcia oraz działania objęte mechanizmem

4.1 Zgodnie z KPW, mechanizm „Wsparcie rynku produktów pszczelich” przewiduje dofinansowanie działań podejmowanych w ramach następujących kierunków (środków) wsparcia:

- I. Pomoc techniczna dla pszczelarzy i organizacji,
- II. Zwalczanie warrozy,
- III. Racjonalizacja przemieszczania rodzin pszczelich na pożytki,
- IV. Działania wspierające laboratoria przeprowadzające analizy właściwości fizyko-chemicznych miodu,
- V. Działania wspierające odbudowę pogłowia rodzin pszczelich,
- VI. Współpraca z wyspecjalizowanymi jednostkami w zakresie wdrażania stosowanych programów badawczych w dziedzinie pszczelarstwa i produktów pszczelarskich.

4.2 W ramach mechanizmu „Wsparcie rynku produktów pszczelich” w sezonie 2008/2009 refundacji podlegać będą koszty poniesione na realizację następujących działań:

- przeprowadzenie szkoleń, kursów, konferencji (I środek wsparcia),
- zakup leków do zwalczania warrozy (II środek wsparcia),
- wynajem przyczep (lawet) do przewozu uli (III środek wsparcia),
- zakup urządzeń laboratoryjnych (IV środek wsparcia),
- wykonanie analiz jakości miodu (IV środek wsparcia),
- zakup pszczół (V środek wsparcia),
- wdrażanie programów badawczych (VI środek wsparcia).

Rodzaje kosztów podlegających refundacji w ramach poszczególnych działań określone zostały w pkt. 7 niniejszych warunków.

5. Uczestnik mechanizmu

Pomoc finansowa w ramach mechanizmu WPR „Wsparcie rynku produktów pszczelich” kierowana będzie do branży pszczelarskiej, gdzie końcowymi odbiorcami wsparcia będą gospodarstwa pasieczne posiadające weterynaryjny numer identyfikacyjny lub wpisane do rejestru prowadzonego przez powiatowego lekarza weterynarii .

O refundację środków finansowych w ramach mechanizmu mogą ubiegać się **podmioty uprawnione**, którymi w zależności od rodzaju środka wsparcia są:

- związki pszczelarskie,
- stowarzyszenia pszczelarzy,
- zrzeszenia pszczelarzy,
- spółdzielnie pszczelarskie,
- grupy producenckie pszczelarzy,
- jednostki badawczo-rozwojowe zajmujące się problematyką pszczelarską.

O udział w działaniach (jako podmiot uprawniony) w ramach tego mechanizmu nie mogą się ubiegać jednostki budżetowe.

Agencja Rynku Rolnego będzie zawierać umowy na realizację działań w ramach mechanizmu tylko z podmiotami uprawnionymi.

6. Ogólne zasady ubiegania się i udzielania refundacji kosztów poniesionych w ramach mechanizmu „Wsparcie rynku produktów pszczelich”.

6.1 Uruchomienie mechanizmu

W celu uruchomienia mechanizmu na sezon 2008/2009, Agencja Rynku Rolnego opublikuje w prasie o zasięgu ogólnokrajowym oraz zamieści na stronie internetowej zaproszenie do składania projektów na realizację działań określonych w Krajowym Programie Wsparcia Pszczelarstwa w ramach realizacji mechanizmu WPR „Wsparcie rynku produktów pszczelich”.

6.2 Składanie projektów

6.2.1 Podmioty uprawnione przystępujące do mechanizmu po raz pierwszy zobowiązane są do zarejestrowania się w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców (CRP) prowadzonym przez ARR.

Formularz rejestracyjny WPR_P1_f1 oraz szczegółowe zasady rejestracji zamieszczone są na stronie internetowej ARR pod adresem: www.arr.gov.pl

6.2.2 Po ogłoszeniu przez ARR zaproszenia do składania projektów, podmioty uprawnione zainteresowane udziałem w mechanizmie zobowiązane są do sporządzenia i złożenia projektów realizacji planowanych działań na następujących formularzach (w zależności od rodzaju planowanego działania):

- Projekt – Szkolenie (**formularz Wpm_P1_f1**)
- Projekt – Zakup leków do zwalczania warrozy (**formularz Wpm_P1_f2**)
- Projekt – Analiza jakości miodu (**formularz Wpm_P1_f4**)
- Projekt – Zakup pszczół (**formularz Wpm_P1_f5**)
- Projekt – Najem lawet (**formularz Wpm_P1_f12**)
- Projekt – Zakup sprzętu laboratoryjnego (**formularz Wpm_P1_f13**)
- Projekt – Wdrażanie programów badawczych (**formularz Wpm_P1_f14**)

6.2.3 Formularz projektu można uzyskać poprzez:

- bezpośredni odbiór z Centrali ARR lub Oddziałów Terenowych ARR
- wydruk ze strony internetowej ARR

6.2.4 Projekt powinien być czytelnie i kompletnie wypełniony, a w szczególności powinien zawierać:

- dane identyfikacyjne podmiotu uprawnionego (np. nazwa, adres, dane kontaktowe, numer nadany w CRP ARR),
- liczbę rodzin pszczelich posiadaną przez podmiot na dzień 30.09.2008 r. zgodnie z posiadaną dokumentacją,
- szczegółowe dane dotyczące podejmowanego działania (planowany okres realizacji projektu, wysokość planowanych środków finansowych przeznaczonych na jego realizację, inne dane w zależności od rodzaju środka wsparcia).

Okres realizacji projektów powinien zakończyć się nie później niż **15 sierpnia 2009 r.**

Przez zakończenie realizacji projektu rozumie się dzień złożenia do ARR wniosku o refundację wraz z wymaganymi dokumentami (zgodnie z pkt. 7). W przypadku przesłania ww. dokumentów pocztą o terminie złożenia decyduje data stempla pocztowego.

Szczegółowe wymagania dla projektów w zależności od rodzaju planowanego działania określone zostały w pkt. 7 niniejszych warunków.

6.2.5 Działania w ramach różnych środków wsparcia nie mogą być łączone w jednym projekcie.

6.2.6 Każdy projekt powinien być złożony na oddzielnym formularzu.

6.2.7 Wraz z projektem należy złożyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów.
- inne wymagane dokumenty w zależności od planowanego rodzaju działania, określone w pkt. 7 niniejszych warunków.

6.2.8 Projekt musi być podpisany przez osoby uprawnione do reprezentowania podmiotu uprawnionego zgodnie z odpisem z KRS.

6.2.9 Projekt wraz z kompletem wymaganych dokumentów należy złożyć w zamkniętej kopercie gwarantującej jej poufność. Koperta powinna być opatrzona napisem: „**Wsparcie rynku produktów pszczelich 2008/2009**”

6.2.10 Projekt należy złożyć bezpośrednio w Kancelarii Ogólnej ARR, 00-400 Warszawa ul. Nowy Świat 6/12 lub przesłać listem poleconym za potwierdzeniem odbioru (o terminie złożenia decyduje data stempla pocztowego), w terminie **do dnia 20 października 2008 r.** Projekty złożone po terminie nie będą rozpatrywane.

6.3 Weryfikacja i wybór projektów

6.3.1 ARR dokonuje weryfikacji formalnej złożonych projektów. Sprawdzana jest zgodność złożonych projektów z wymaganiami określonymi w pkt. 6.2 oraz zgodność projektu z kierunkami wsparcia przewidzianymi w mechanizmie , o których mowa w pkt. 4 niniejszych warunków.

6.3.2 W przypadku stwierdzenia w złożonym projekcie uchybień formalnych ARR informuje w formie pisemnej podmiot uprawniony o konieczności jego uzupełnienia. Podmiot uprawniony zobowiązany jest do uzupełnienia wymaganych dokumentów w terminie 5 dni roboczych od daty doręczenia ww. informacji.

6.3.3 Oceny złożonych projektów dokonuje Komisja powołana przez Prezesa ARR. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele MRiRW oraz ARR.

6.3.4 Do zadań Komisji należy:

- podjęcie decyzji o wyborze lub odrzuceniu projektów,
- podział środków finansowych w ramach poszczególnych kierunków wsparcia, na realizację wybranych projektów.

6.3.5 Przy wyborze projektów Komisja brać będzie pod uwagę cel projektu, formalne i merytoryczne przygotowanie projektu, skalę i obszar realizacji projektu, kosztorys, oczekiwane rezultaty, spodziewane korzyści dla pszczelarzy, możliwości realizacji, stopień realizacji umów zawartych w latach poprzednich oraz wielkość środków przewidzianych na ten cel w budżecie KPW.

6.3.6 Przy wyborze projektów Komisja może dokonać redukcji kosztów, przedstawionych w kosztorysie złożonego projektu, które podlegać będą refundacji.

6.3.7 O wynikach pracy Komisji, podmioty uprawnione zostaną niezwłocznie poinformowane w formie pisemnej.

6.3.8 Podmiotowi uprawnionemu nie przysługują wobec ARR roszczenia związane z poniesionymi kosztami opracowania (przygotowania) projektu przez podmiot uprawniony.

6.4 Zawarcie umowy i realizacja projektu

6.4.1 W ciągu 60 dni od daty dokonania wyboru projektów zostaną zawarte z podmiotami uprawnionymi umowy na ich realizację.

6.4.2 W zawartej umowie określone zostaną m.in.:

- termin realizacji projektu,
- koszty podlegające refundacji i ich wysokość,
- zasady dokumentowania poniesionych wydatków,
- zasady rozliczania się z ARR.

6.4.3 Podmiot uprawniony zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie z warunkami zawartej umowy.

6.4.4 Podmiot uprawniony zobowiązany będzie m.in. do:

- prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej związanej z realizacją projektu,

- posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów na realizację projektu,
- poddania się wszelkim kontrolom i czynnościom sprawdzającym przeprowadzanym przez komórki organizacyjne pionu kontrolnego ARR oraz inne upoważnione instytucje, w celu dokonania oceny należytego przestrzegania zasad realizacji mechanizmu „Wsparcie rynku produktów pszczelich” oraz przepisów krajowych i UE,
- pisemnego informowania ARR o wszystkich okolicznościach mogących zagrozić realizacji zawartej z ARR umowy lub mogących zagrozić dotrzymaniu terminu jej realizacji,
- udzielenia na pisemne wystąpienie ARR pisemnej informacji o stanie realizacji zawartej z ARR umowy.

6.4.5 Szczegółowe zasady dotyczące realizacji projektów, w zależności od rodzaju planowanego działania zostały określone w pkt. 7 niniejszych warunków.

6.5 Kontrole realizacji projektu

6.5.1 Agencja uprawniona jest do przeprowadzania kontroli wywiązania się przez podmiot uprawniony z zobowiązań wynikających z umowy na realizację projektu:

- w siedzibie podmiotu uprawnionego,
- u podwykonawcy, w przypadku zlecenia realizacji projektu przez podmiot uprawniony,
- w gospodarstwach pasiecznych (końcowych odbiorców wsparcia).

Kontrola może również dotyczyć realizacji zapisów umownych, umów zawartych w latach poprzednich.

6.5.2 Kontrole odbywać się będą:

- wrywkowo - w trakcie realizacji projektu,
- obligatoryjnie - po zakończeniu realizacji projektu, przed wypłatą refundacji.

6.5.3 Kontrolowany podmiot zobowiązany jest zapewnić osobom przeprowadzającym kontrolę wstęp do pomieszczeń oraz dostęp do wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją projektu.

6.5.4 Z przeprowadzonej kontroli sporządzany jest raport. Raport podpisywany jest przez kontrolera oraz przez osobę uprawnioną do reprezentowania kontrolowanego podmiotu.

6.5.5 W przypadku, gdy raport z kontroli wskazuje na wystąpienie uchybień i nieprawidłowości w realizacji projektu, ARR może wezwać podmiot uprawniony do złożenia wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od daty doręczenia wezwania.

6.6 Składanie wniosków o refundację i ich weryfikacja.

6.6.1 W celu uzyskania refundacji kosztów poniesionych na realizację projektu, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w Centrali ARR oryginału wniosku o refundację na formularzu **Wpm_P2_f1**. Do wniosku należy załączyć:

- kopie faktur/rachunków, wystawionych na podmiot uprawniony, potwierdzających poniesione koszty na realizację projektu,
- dokumenty potwierdzające dokonanie płatności, płatność musi być dokonana w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego,
- oryginał oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,
- inne dokumenty, w zależności od rodzaju zrealizowanego działania, określone w pkt. 7 niniejszych warunków.

6.6.2 Wniosek o refundację wraz z wymaganymi dokumentami należy złożyć nie później niż w dniu zakończenia realizacji projektu, określonym w umowie (decyduje data stempla pocztowego).

6.6.3 W przypadku, gdy wniosek o refundację jest nieprawidłowy lub niekompletny, ARR wzywa podmiot uprawniony do jego uzupełnienia.

6.6.4 Po weryfikacji formalnej wniosku o refundację ARR przeprowadzi kontrolę realizacji projektu, zgodnie z pkt. 6.5 niniejszych warunków.

6.7 Rozliczenie umowy, wyliczenie i wypłata należnej kwoty refundacji.

6.7.1 Na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt. 6.6.1 i raportu z kontroli, ARR dokona rozliczenia umowy oraz wyliczenia kwoty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, do wysokości nie wyższej niż kwota określona w umowie.

6.7.2 Kwota refundacji wyliczona będzie na następujących zasadach:

- w przypadku, gdy podmiot uprawniony jest czynnym podatnikiem VAT, refundowana będzie kwota netto wydatków poniesionych na realizację projektu,
- w przypadku, gdy podmiot uprawniony nie jest czynnym podatnikiem VAT lub jest podatnikiem korzystającym ze zwolnienia na podstawie art. 113 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), refundowana będzie kwota brutto wydatków poniesionych na realizację projektu,
- w przypadku, gdy podmiot uprawniony prowadzi działalność zwolnioną przedmiotowo na podstawie przepisów w Dziale VIII rozdz. 2 i 3, wymienioną w zał. Nr 4 ustawy, o której mowa w ust. 2, refundowana będzie kwota brutto wydatków poniesionych na realizację projektu, pod warunkiem złożenia przez podmiot uprawniony oświadczenia, że nie rozliczy podatku VAT z właściwym Urzędem Skarbowym. W przypadku nie złożenia ww. oświadczenia refundowana będzie kwota netto poniesionych wydatków.

6.7.3 Refundacji podlegać będą koszty:

- wynikające z faktur/rachunków, o których mowa w pkt. 6.6.1, za które płatność została dokonana przez podmiot uprawniony,
- poniesione w określonym w umowie okresie realizacji projektu.

6.7.4 W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przy realizacji części projektu, ARR może podjąć decyzję o nieuznaniu realizacji części projektu wykazującej uchybienia i zmniejszeniu kwoty refundacji.

6.7.6 Po rozliczeniu umowy i wyliczeniu należnej kwoty refundacji, ARR przesyła do podmiotu uprawnionego informację o przyznanej kwocie refundacji wraz z notą księgową uznaniową.

6.7.7 ARR dokona wypłaty przyznanej kwoty refundacji na rachunek podmiotu uprawnionego w terminie 21 dni od daty wystawienia informacji i noty, o których mowa w pkt. 6.7.6, jednak nie później niż do **15 października 2009 r.**

6.7.8 ARR nie dokona refundacji kosztów poniesionych na realizację projektu w przypadku, gdy:

- podmiot uprawniony nie złoży dokumentów, o których mowa w pkt. 6.6.1 w terminie określonym w umowie,
- złożone dokumenty, o których mowa w pkt. 6.6.1 są nieprawidłowe, niekompletne, nieczytelne,

- podmiot uprawniony uniemożliwi przeprowadzenie kontroli, o których mowa w pkt. 6.5,
- stwierdzone zostaną rażąco uchybienia i nieprawidłowości dotyczące realizacji całości projektu,
- podmiot uprawniony dostarczył fałszywe dokumenty w celu uzyskania dofinansowania ze środków Wspólnoty Europejskiej i Państwa Członkowskiego.

6.7.9 Dane podmiotu uprawnionego otrzymującego pomoc ze środków finansowych UE mogą być podane do informacji publicznej oraz przetwarzane przez organy audytowe i dochodzeniowe Wspólnoty i państwa członkowskiego dla zabezpieczenia interesów finansowych Wspólnoty oraz w celu zachowania zasady przejrzystości wykorzystania funduszy¹. Podmiotowi uprawnionemu przysługuje prawo do informacji oraz prawo żądania czasowego lub stałego wstrzymania przetwarzania danych lub ich usunięcia, jeżeli dane są niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są już zbędne do realizacji celu, dla którego były zebrane oraz wystąpienia z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych osobowych².

6.8 Podsumowanie

6.8.1 Podmiot uprawniony zobowiązany jest do przechowywania rzeczowej i finansowej dokumentacji projektu oraz innych dokumentów związanych z realizacją umowy z ARR przez okres 5 lat licząc od roku, w którym została zakończona realizacja projektu.

6.8.2 W przypadku wykrycia, że cała kwota refundacji lub jej część została nienależnie wypłacona, podmiot uprawniony zobowiązany jest do zwrotu nienależnej kwoty refundacji, wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia wypłaty refundacji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty.

6.8.3 Podmiot uprawniony ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec ARR za realizację projektu i jest wyłącznym podmiotem, z którym ARR będzie rozliczać wykonanie umowy na jego realizację.

---

¹ art. 44a rozporządzenia Rady UE nr 1290/2005 w zakresie publikowania informacji na temat beneficjentów środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1-48, ze zm.) oraz art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 259/2008 z dnia 18 marca 2008r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005, (Dz.U. L 76 z 19.3.2008, s. 28-30).

² ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr. 101, poz. 926 z późn. zm.).

6.8.4 ARR nie ponosi odpowiedzialności za roszczenia osób trzecich mogące powstać w związku z realizacją projektu przez podmiot uprawniony.

6.8.5 Podmiot uprawniony zobowiązany jest do nie ubiegania się o dofinansowanie działań związanych z realizacją projektu z innych środków publicznych.

6.8.6 W przypadku zmian w przepisach krajowych i Unii Europejskiej, Agencja Rynku Rolnego zastrzega sobie prawo wprowadzenia zmian do niniejszych warunków i zapisów umowy.

6.8.7 W przypadku wykrycia, że podmiot uprawniony nie realizuje zapisów umownych odnośnie utrzymania zakupionego sprzętu na stanie środków trwałych przez okres określony w umowie, podmiot uprawniony zobowiązany będzie do zwrotu wypłaconej kwoty refundacji wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wykrycia nieprawidłowości.

6.8.8 W przypadku kiedy w trakcie realizacji programu w wyniku niewykorzystania środków przez podmioty uprawnione powstanie pula wolnych środków, Agencja zastrzega sobie możliwość wtórnego podziału środków i zwiększenie przyznanych limitów finansowych na realizację projektów.

7. Szczegółowe zasady udzielania refundacji w zależności od rodzaju realizowanego działania

7.1 SZKOLENIA

7.1.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Szkolenia” jest zapewnienie rozwoju sektora pszczelarskiego poprzez m.in. wykształcenie wykwalifikowanej kadry, umożliwienie przekazywania i rozpowszechniania aktualnych informacji, itp.

7.1.2 Podmioty uprawnione

Związki pszczelarskie, stowarzyszenia pszczelarzy, zrzeszenia pszczelarzy, grupy producenckie pszczelarzy, spółdzielnie pszczelarskie:

- samodzielnie przeprowadzające szkolenia, mające działalność szkoleniową wpisaną do KRS lub statutu,
- zlecające przeprowadzenia szkolenia podwykonawcom posiadającym takie uprawnienia, wynikające z wpisu do KRS lub EDG.

7.1.3 Rodzaje kosztów podlegające refundacji

Refundacji podlegają koszty poniesione na przeprowadzenie:

- szkoleń i kursów przewidujących zajęcia teoretyczne,
- szkoleń i kursów przewidujących zajęcia teoretyczne i praktyczne,
- konferencji

Szczegółowy opis rodzajów kosztów podlegających refundacji w ramach realizacji działania „Szkolenia” zawiera załącznik nr 1 do niniejszych warunków.

7.1.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione:

- a) Podmiot uprawniony może ubiegać się o refundację kosztów poniesionych na przeprowadzenie **tylko jednego szkolenia, kursu lub konferencji**. Projekty powinny być składane na formularzu **Wpm_P1_f1**.
- b) Do projektu należy dołączyć:
  - oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
  - w przypadku zlecenia szkolenia podwykonawcy – dokument potwierdzający uprawnienia podwykonawcy do prowadzenia szkoleń (KRS, EDG lub statut); dokument ten powinien być oryginałem lub kopią poświadczoną przez osobę uprawnioną zgodnie z KRS/EDG podwykonawcy.
- c) Projekt musi zawierać krótki opis kwalifikacji zawodowych każdego z proponowanych wykładowców i prowadzących zajęcia zawierający m.in. kierunek ukończonych studiów i specjalizację oraz kwalifikacje do prowadzenia wykładów z danej dziedziny wiedzy, lub zajęć praktycznych,
- d) Tematy szkoleń muszą być ściśle związane z pszczelarstwem.
- e) Tematy wykładów obejmujące zagadnienia ogólne z zakresu: funkcjonowania mechanizmu wparcia rynku produktów pszczelich, ekonomii, prawa, marketingu, historii pszczelarstwa nie mogą łącznie przekraczać 20% godzin szkoleniowych.

- f) Wykładowcami prowadzącymi szkolenia teoretyczne mogą być osoby posiadające wyższe wykształcenie i kwalifikacje w danej dziedzinie wiedzy lub osoby posiadające tytuł „mistrza pszczelarza” przez okres co najmniej 10 lat. Liczba godzin zajęć teoretycznych prowadzonych przez wykładowców z tytułem „mistrz pszczelarz” nie może przekroczyć 30 % ogólnej liczby godzin szkolenia. W przypadku zajęć praktycznych osobami uprawnionymi do prowadzenia zajęć są osoby posiadające co najmniej tytuł „mistrza pszczelarza”.
- g) Uczestnikami szkoleń mogą być pszczelarze podnoszący swoje kwalifikacje zawodowe lub osoby rozpoczynające działalność pszczelarską.
- h) Łączna liczba zajęć praktycznych i teoretycznych, w ciągu jednego dnia nie może przekroczyć 10 godzin wykładowych.
- i) Grupa szkoleniowa musi obejmować nie mniej niż 30 osób na zajęciach teoretycznych oraz nie mniej niż 15 osób na zajęciach praktycznych.
- j) Skład osobowy poszczególnych grup szkoleniowych powinien pozostać niezmienny w ciągu wszystkich dni szkolenia.
- k) W ramach jednego projektu obejmującego kilka grup szkoleniowych, tematy szkolenia i liczba godzin szkolenia powinny być jednakowe dla każdej grupy szkoleniowej.

7.1.5 Realizacja projektu

- a) W przypadku zlecenia przeprowadzenia szkolenia podwykonawcy, podmiot uprawniony zobowiązany jest do podpisania z podwykonawcą umowy i przekazania jej kopii do ARR w terminie 15 dni roboczych od daty jej zawarcia, jednak nie później niż 7 dni przed datą rozpoczęcia szkolenia.
- b) Podmiot uprawniony jest zobowiązany do przesłania do ARR harmonogramu realizacji szkolenia z podaniem dokładnych dat, godzin zajęć i adresu szkolenia, w terminie 10 dni przed datą jego rozpoczęcia. Harmonogram powinien zawierać imiona i nazwiska wykładowców przewidzianych do prowadzenia zajęć w danym dniu.
- c) W przypadku nie dotrzymania terminu, o którym mowa w pkt. b), Agencja dokona redukcji należnej kwoty refundacji o 0,5% za każdy dzień zwłoki. W przypadku braku zawiadomienia lub zawiadomienia Agencji po terminie rozpoczęcia szkolenia, Agencja dokona redukcji należnej kwoty refundacji o 5%.
- d) Podmiot uprawniony zobowiązany jest do:

- wydania uczestnikom szkolenia imiennych certyfikatów potwierdzających jego odbycie,
  - umieszczania we wszystkich materiałach szkoleniowych i certyfikatach informacji o następującej treści: „Szkolenie realizowane jest w oparciu o środki pochodzące z budżetu państwa i Unii Europejskiej”.
- e) Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej w celu dokumentowania realizacji projektu oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:
- w przypadku, gdy podmiot uprawniony samodzielnie przeprowadza szkolenie:
- umów zawartych z wykładowcami na prowadzenie wykładów lub zajęć praktycznych w ramach szkolenia oraz oryginałów faktur/rachunków, dokumentujących wykonanie tych umów (w ramach umowy o dzieło na przeprowadzenie wykładów należy przewidzieć opracowanie materiałów wykładowych), **odrębne umowy o dzieło na opracowanie materiałów szkoleniowych nie będą refundowane**,
  - oryginałów list obecności w każdym dniu prowadzonego szkolenia zawierających: datę, tematy, liczbę godzin danego tematu, imię i nazwisko wykładowcy oraz jego podpis, imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu i podpis każdego uczestnika szkolenia,
  - oryginałów faktur/rachunków, wystawionych na podmiot uprawniony dokumentujących wydatki poniesione na wyżywienie, noclegi, materiały szkoleniowe, wynajem sali, wynajem sprzętu komputerowego i/lub multimedialnego,
  - dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- w przypadku zlecenia przeprowadzenia szkolenia podwykonawcy:
- umowy zawartej z podwykonawcą na przeprowadzenie szkolenia,
  - dokumentów uprawniających podwykonawcę do prowadzenia szkoleń (KRS, statut lub EDG),
  - oryginałów faktur/rachunków wystawionych przez podwykonawcę na podmiot uprawniony za przeprowadzenie szkolenia, zawierających szczegółową specyfikację poniesionych kosztów,

- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginałów list obecności w każdym dniu prowadzonego szkolenia zawierających: datę, tematy, liczbę godzin danego tematu, imię i nazwisko wykładowcy oraz jego podpis, imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu i podpis każdego uczestnika szkolenia.

7.1.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,
- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony potwierdzających wydatkowane środki finansowe, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu uprawnionego (w przypadku zlecenia przeprowadzenia szkolenia podwykonawcy, faktury/rachunki powinny być wystawione przez podwykonawcę na podmiot uprawniony),
- kserokopii dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- kserokopii list obecności w każdym dniu prowadzonego szkolenia zawierających: datę, tematy, liczbę godzin danego tematu, imię i nazwisko wykładowcy **wraz z jego podpisem**, imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu i podpis każdego uczestnika szkolenia, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu uprawnionego,
- oryginału oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,
- raportu końcowego z wykonania projektu podpisanego przez osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu uprawnionego.

7.1.7 Kontrola realizacji projektu

ARR w ramach kontroli, o których mowa w pkt 6.5, zastrzega sobie prawo podjęcia czynności w celu potwierdzenia przez uczestników szkolenia, że podmiot uprawniony zrealizował projekt zgodnie z warunkami zawartej z ARR umowy.

7.1.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokonuje wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

Do wyliczenia kwoty refundacji poszczególnych rodzajów kosztów stosowane będą stawki jednostkowe określone w przedłożonych do rozliczenia umowy fakturach/rachunkach, jednak nie wyższe niż maksymalne stawki jednostkowe określone w umowie z ARR.

7.2 ZAKUP LEKÓW DO ZWALCZANIA WARROZY

7.2.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Zakup leków do zwalczania warrozy” jest poprawa zdrowotności pogłowia pszczoł oraz wydajności produkcji miodu.

7.2.2 Podmioty uprawnione

- związki pszczelarskie,
- stowarzyszenia pszczelarzy,
- zrzeszenia pszczelarzy,
- grupy producenckie pszczelarzy,
- spółdzielnie pszczelarskie.

7.2.3 Koszty podlegające refundacji

Refundacji podlegają koszty poniesione na zakup leków do zwalczania warrozy pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na terenie Polski.

Refundowane są koszty poniesione na zakup leków dla pasiek posiadających weterynaryjny numer identyfikacyjny lub wpisanych do rejestru powiatowego lekarza weterynarii, które złożą do powiatowego lekarza weterynarii zawiadomienie o podejrzeniu wystąpienia warrozy.

Refundacją nie są objęte wydatki poniesione na: usługę weterynaryjną (leczenie), obsługę projektu, transport oraz koszty administracyjne.

Zakup leków może być dokonywany u jednego lub kilku lekarzy weterynarii.

7.2.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione

Podmioty uprawnione zainteresowane zakupem leków składają projekt na formularzu **Wpm_P1_f2**. Każdy podmiot uprawniony może złożyć jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS albo inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
- ofertę cenową leku od lekarza weterynarii, u którego podmiot uprawniony planuje zakup.

7.2.5 Realizacja projektu

Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:

- oryginałów faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony przez lekarza weterynarii, dokumentujących poniesione wydatki, z wyszczególnieniem nazwy leku, ilości i ceny jednostkowej,
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- listy odbiorców leków zakupionych w ramach realizacji projektu, sporządzonej wg określonego wzoru,
- kserokopii książek leczenia zwierząt wydanych przez lekarza weterynarii lub zbiorczej listy odbiorców leków zawierającej oświadczenie lekarza weterynarii, że dokonał wpisu do książek leczenia zwierząt,
- kserokopii zgłoszeń o podejrzeniu wystąpienia warrozy, złożonych do powiatowych lekarzy weterynarii.

7.2.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,
- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony potwierdzających wydatkowane środki finansowe, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu uprawnionego,
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginału *oświadczenia* podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT, *Odbiorcy leków wydawanych zobowiązani są do posiadania w książce leczenia zwierząt aktualnego wpisu lekarza weterynarii, potwierdzającego zakup leków.*

7.2.7 Kontrola realizacji projektu

ARR w ramach kontroli, o których mowa w pkt 6.5, zastrzega sobie prawo podjęcia czynności w celu potwierdzenia przez odbiorców zakupionych leków, że podmiot uprawniony zrealizował projekt zgodnie z warunkami umowy.

7.2.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokonuje wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

7.3 REFUNDACJA KOSZTÓW NAJMU LAWET.

7.3.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Refundacja kosztów najmu lawet” jest racjonalizacja prowadzenia wędrownej gospodarki pasiecznej poprzez zapewnienie pszczelarzom dostępności do lawet (przyczepy zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.) oraz zachęcenie grup drobnych pszczelarzy do wspólnego przewożenia uli na pożytki, co powinno spowodować zwiększenie produkcji miodu i innych produktów pszczelich oraz zapylenie roślin na jak największym obszarze kraju.

7.3.2 Podmioty uprawnione

- związki pszczelarskie,
- stowarzyszenia pszczelarzy,
- zrzeszenia pszczelarzy,
- grupy producenckie pszczelarzy,
- spółdzielnie pszczelarskie.

7.3.3 Koszty podlegające refundacji

Refundacji podlegają koszty poniesione na najem lawet (specjalistycznych przyczep) do przewozu uli.

Refundacją nie są objęte koszty najmu tych lawet, które były zakupione w ramach mechanizmu „Wsparcie rynku produktów pszczelich” w sezonach 2004/2005, 2005/2006 i 2006/2007.

Refundacji będą podlegały koszty najmu lawet, tylko za te dni, w których dana laweta będzie wykorzystana do:

- transportu rodzin pszczelich na pożytek i dojazdu z powrotem do miejsca zamieszkania,
- dojazdu do miejsca pozostawienia rodzin pszczelich na pożytku i transportu z powrotem do miejsca zamieszkania

7.3.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione:

Podmioty uprawnione zainteresowane najmem lawet składają projekt na formularzu **Wpm_P1_f12**. Każdy podmiot uprawniony może złożyć jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
- oferty przedsiębiorstw wynajmujących lawety, u których najem jest planowany zawierające warunki techniczne przyczep, cenę wynajmu lawet w zł/dobę.

Komisja dokonująca wyboru projektów może ustalić maksymalną stawkę najmu danego typu lawety w zł/dobę.

Pierwszeństwo wyboru będą miały projekty podmiotów uprawnionych, które nie dokonały zakupu lawet do przewozu uli w poprzednich sezonach.

7.3.5 Realizacja projektu

Podmiot uprawniony zobowiązany jest do:

- podpisania umowy/umów z przedsiębiorstwem od którego będą najmowane lawety,
- sporządzenia harmonogramu wykorzystania lawet z uwzględnieniem ilości dni najmu, osób na rzecz których podmiot najmował lawety oraz pożytków, na które były wywożone rodziny pszczele (wg określonego wzoru).

Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:

- oryginałów faktur / rachunków dokumentujących poniesione wydatki, określających m.in. ilość najmowanych lawet, liczbę dni najmu oraz stawkę zł/dobę;
- umów najmu lawet;
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności;
- harmonogramu użytkowania najętych lawet.

7.3.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,
- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony potwierdzających wydatkowane środki finansowe, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu,
- kserokopii dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- kserokopii umów najmu lawet,

- oryginału oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,
- harmonogramu użytkowania najętych lawet.

7.3.7 Kontrola realizacji projektu

ARR dokona kontroli realizacji projektu, zgodnie z pkt. 6.5 niniejszych warunków.

7.3.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokona wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

7.4 ZAKUP URZĄDZEŃ LABORATORYJNYCH

7.4.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Zakup urządzeń laboratoryjnych” jest doposażenie w nowoczesny sprzęt specjalistyczny laboratoriów działających na rzecz sektora pszczelarskiego, co powinno przyczynić się do:

- pełniejszej oceny jakości handlowej produktów pszczelich,
- zwiększenia dostępu do podstawowych analiz fizyko – chemicznych,
- wczesnego identyfikowania pojawiających się zagrożeń obniżenia jakości miodu pochodzących z poszczególnych pasiek,
- obniżenia kosztów badania miodu ponoszonych przez pszczelarzy.

7.4.2 Podmioty uprawnione

- związki pszczelarskie,
- stowarzyszenia pszczelarzy,
- zrzeszenia pszczelarzy,
- grupy producenckie pszczelarzy,
- spółdzielnie pszczelarskie.

które posiadają laboratoria i prowadzą działalność w zakresie analiz jakości miodu.

Działalność w tym zakresie powinna być potwierdzona wpisem do KRS

7.4.3 Koszty podlegające refundacji

Refundacji podlegać będą wyłącznie koszty poniesione na zakup specjalistycznych urządzeń laboratoryjnych.

7.4.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione

Podmioty uprawnione zainteresowane refundacją kosztów wyposażenia laboratoriów składają projekt na formularzu **Wpm_P1_f13**. Każdy podmiot uprawniony może złożyć jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
- ofertę handlową na zakup sprzętu lub urządzenia laboratoryjnego wraz z ceną i opisem warunków technicznych oraz uzasadnieniem potrzeby zakupu.

7.4.5 Realizacja projektu

Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:

- oryginałów faktur / rachunków dokumentujących poniesione wydatki, określających m.in. nazwę zakupionego sprzętu, symbol lub typ, nazwę producenta, ilość oraz cenę jednostkową zakupu,
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,

7.4.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,

- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony potwierdzających wydatkowane środki finansowe, zawierających szczegółową specyfikację zakupionego sprzętu, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osobę upoważnioną zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu,
- kserokopii dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginału oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,

7.4.7 Kontrola realizacji projektu

ARR dokona kontroli realizacji projektu, zgodnie z pkt. 6.5 niniejszych warunków.

7.4.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokona wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

7.4.9 Inne zobowiązania

Podmiot uprawniony zobowiązany jest do przyjęcia sprzętu na stan środków trwałych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jeżeli podmiot uprawniony uzyskał refundację kosztów zakupu sprzętu laboratoryjnego, nie może go sprzedać, przekazać, pozbyć się ani uczynić przedmiotem zastawu przez okres 4 lat od roku, w którym została zakończona realizacja projektu.

7.5 ANALIZY JAKOŚCI MIODU

7.5.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Analizy jakości miodu” jest poprawa jakości miodu na rynku oraz obniżenie kosztów wykonania analiz, ponoszonych przez pszczelarzy.

7.5.2 Podmioty uprawnione

- związki pszczelarskie,
- stowarzyszenia pszczelarzy,
- zrzeszenia pszczelarzy,

- grupy producenckie pszczelarzy,
- spółdzielnie pszczelarskie.

7.5.3 Koszty podlegające refundacji

Refundacją objęte są koszty poniesione na wykonanie:

- analiz parametrów jakościowych miodu, określonych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 października 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej miodu (Dz. U. z 2003 r. Nr 181 poz.1773 ze zm.),
- analizy pyłkowej miodu.

Refundacji podlegają koszty poniesione na wykonanie analiz próbek miodu pobranych z gospodarstw pasiecznych posiadających weterynaryjny numer identyfikacyjny lub wpisanych do rejestru powiatowego lekarza weterynarii.

Refundacją nie są objęte koszty zbierania próbek, koszty opakowania próbek, koszty przesyłki próbek.

7.5.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione

Podmioty uprawnione zainteresowane refundacją kosztów wykonania analiz jakości miodu składają projekt na formularzu **Wpm_P1_f4**. Każdy podmiot uprawniony może złożyć jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
- ofertę handlową laboratorium na wykonanie analiz, uwzględniającą metodykę oraz cenę wykonania poszczególnych rodzajów analiz,

Laboratorium wskazane w projekcie do wykonywania badań powinno posiadać uprawnienia do wykonywania analiz oraz być wyposażone w odpowiedni sprzęt laboratoryjny.

7.5.5 Realizacja projektu

Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:

- oryginałów faktur / rachunków dokumentujących poniesione wydatki, określających m.in. specyfikację wykonanych analiz, ich ilość oraz cenę,
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginałów lub kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających wyniki przeprowadzonych analiz,
- listy gospodarstw pasiecznych, z których pobrano próbki poddane analizie sporządzonej wg określonego wzoru.

Podmiot uprawniony zobowiązany jest do pisemnego informowania gospodarstw pasiecznych, z których pobrano próbki, o wynikach przeprowadzonych analiz.

7.5.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,
- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony potwierdzających wydatkowane środki finansowe, zawierających szczegółową specyfikację wykonanych analiz, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osobę upoważnioną zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu,
- kserokopii dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginału oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,

7.5.7 Kontrola realizacji projektu

ARR w ramach kontroli, o których mowa w pkt 6.5, zastrzega sobie prawo podjęcia czynności w celu potwierdzenia, że właściciele gospodarstw pasiecznych, z których pobrano próbki do analiz zostali poinformowani o ich wynikach.

7.5.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokonuje wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

7.6 ZAKUP PSZCZÓŁ

7.6.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Zakup pszczół” jest:

- podniesienie jakości pogłowia pszczół,
- rozbudowa istniejących pasiek,
- zwiększenie wydajności rodzin pszczelich,
- poprawa zdrowotności pasiek,
- poprawa jakości produktów pszczelich.

7.6.2 Podmioty uprawnione

- związki pszczelarskie,
- stowarzyszenia pszczelarzy,
- stowarzyszenia pszczelarzy
- spółdzielnie pszczelarskie,
- grupy producenckie pszczelarzy,

7.6.3 Koszty podlegające refundacji

Refundacji podlegają koszty poniesione na zakup matek pszczelich, pakietów, odkładów pszczelich dokonanych wyłącznie na potrzeby gospodarstw pasiecznych, posiadających weterynaryjny numer identyfikacyjny lub wpisanych do rejestru powiatowego lekarza weterynarii.

Odkład - 2-4 plastry z krytym czerwiem i obsiadającymi je pszczołami robotnicami oraz z młodą matką czerwiącą i zapasem pokarmu dla pszczół.

Pakiet - 1-2,5 kg pszczół robotnic z młodą matką czerwiącą, bez plastrów,

umieszczonych w odpowiednio osiatkowanym opakowaniu przystosowanym do transportu i zaopatrzonym w pokarm dla pszczoł.

7.6.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione.

Podmioty uprawnione zainteresowane zakupem matek pszczelich, odkładów, pakietów składają projekt na formularzu **Wpm_P1_f5**. Każdy podmiot uprawniony może złożyć jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
- ofertę handlową na zakup matek pszczelich, odkładów, pakietów pszczelich z cenami jednostkowymi dla każdego z wymienionych asortymentów.

Zakup pszczoł powinien być dokonywany:

- a) w przypadku matek pszczelich – w pasiekach realizujących programy hodowlane dla linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry,
- b) w przypadku pakietów, odkładów w pasiekach:
  - realizujących programy hodowlane dla linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry,
  - rekomendowanych przez podmiot uprawniony, posiadających weterynaryjny numer identyfikacyjny lub wpisanych do rejestru powiatowego lekarza weterynarii,

Matki w pakietach, odkładach kupowanych w pasiekach rekomendowanych, muszą pochodzić od matek reprodukcyjnych, pochodzących z pasiek realizujących programy hodowlane dla linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry.

Pochodzenie zakupionych matek pszczelich lub matek pszczelich zakupionych w pakietach, odkładach powinno być potwierdzone w karcie pochodzenia.

7.6.5 Realizacja projektu

Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:

- oryginałów faktur / rachunków dokumentujących poniesione wydatki, określających m.in. ilość zakupionych matek, pakietów, odkładów oraz ich cenę jednostkową;
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- kopie kart pochodzenia zakupionych matek pszczelich, jak również matek w zakupionych pakietach, odkładach,
- listy odbiorców pszczół zakupionych w ramach realizacji projektu, sporządzonej wg określonego wzoru

Odbiorcami pszczół, zakupionych w ramach projektu, mogą być jedynie gospodarstwa pasieczne posiadające weterynaryjny numer identyfikacyjny lub wpisane do rejestru powiatowego lekarza weterynarii.

Odbiorcami pakietów i odkładów pszczelich zakupionych w ramach projektu nie mogą być pasieki:

- realizujące programy hodowlane dla linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry,
- rekomendowane przez podmiot uprawniony, które dokonują sprzedaży.

Odbiorcami matek pszczelich zakupionych w ramach projektu nie mogą być pasieki realizujące programy hodowlane dla linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry

7.6.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,
- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony potwierdzających wydatkowane środki finansowe, zawierających szczegółową specyfikację zakupu, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu,

- kserokopii dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginału oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,

7.6.7 Kontrola realizacji projektu

ARR w ramach kontroli, o których mowa w pkt 6.5, zastrzega sobie prawo podjęcia czynności w celu potwierdzenia przez odbiorców zakupionych pszczół, że podmiot uprawniony zrealizował projekt zgodnie z warunkami zawartej z ARR umowy.

7.6.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokonuje wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

7.7 WDRAŻANIE PROGRAMÓW BADAWCZYCH

7.7.1 Cel podejmowanego działania

Celem działania „Wdrażanie programów badawczych” jest wspieranie wdrożeń w dziedzinie pszczelarstwa i produktów pszczelich głównie podnoszących zdrowotność rodzin pszczelich i jakość produktów pszczelich. Wyniki prac w tym zakresie powinny być rozpowszechnione wśród pszczelarzy m.in. poprzez publikowanie wyników wdrożeń.

7.7.2 Podmioty uprawnione

- jednostki badawczo - rozwojowe zajmujące się tematyką pszczelarską,
- związki pszczelarskie, stowarzyszenia pszczelarzy, zrzeszenia pszczelarzy, grupy producenckie pszczelarzy, spółdzielnie pszczelarskie, które na potrzeby sektora pszczelarskiego zlecą wdrożenie programu badawczego z zakresu pszczelarstwa jednostce badawczo – rozwojowej.

7.7.3 Koszty podlegające refundacji

Refundowane są wyłącznie koszty poniesione na wdrożenie ostatecznych wyników prac badawczych, prowadzonych przez jednostki badawczo – rozwojowe w zakresie pszczelarstwa, zmierzające do podniesienia zdrowotności rodzin pszczelich oraz unowocześnienia produkcji, produktów lub metod ich wytwarzania.

Podmiot uprawniony przystępujący do realizacji projektu „Wdrażanie programów badawczych” zobowiązany jest przedstawić szczegółowe wyniki zakończonej pracy badawczej, które zamierza wdrożyć w gospodarstwach pasiecznych. Ponadto zobowiązany jest przedstawić specyfikację wdrożenia zawierającą poszczególne etapy prac, liczbę beneficjentów, u których program będzie wdrażany oraz liczbę rodzin pszczelich przez nich posiadanych.

Refundacji podlegać będą następujące rodzaje poniesionych kosztów:

- koszty wynagrodzenia pracowników,
- koszty zakupu preparatów i niezbędnych materiałów,
- koszty pozostałe.

7.7.4 Wymagania dla projektów składanych przez podmioty uprawnione

Podmioty uprawnione zainteresowane wdrażaniem programów badawczych składają projekt na formularzu **Wpm_P1_f14**. Każdy podmiot uprawniony może złożyć tylko jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć:

- oryginał aktualnego (tj. wydanego nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia projektu) odpisu z KRS lub inne dokumenty określające sytuację formalno-prawną podmiotu, ewentualnie kserokopię tych dokumentów potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata, radcę prawnego lub osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu zgodnie z KRS. W przypadku złożenia projektów na kilka różnych działań odpis z KRS wystarczy dołączyć tylko do jednego z projektów,
- szczegółowe wyniki zrealizowanej pracy badawczej, które mają być wdrożone w gospodarstwach pasiecznych, podpisane przez wykonawcę pracy badawczej;

Ocena i weryfikacja złożonych projektów oraz tematów prac zostanie dokonana z uwzględnieniem celu, zasięgu działania oraz potrzeb sektora pszczelarskiego. W ocenie prac zostanie uwzględniona opinia niezależnego eksperta zewnętrznego.

7.7.5 Realizacja projektu

W przypadku zlecenia realizacji projektu jednostce badawczo – rozwojowej, podmiot uprawniony zobowiązany jest do podpisania z podwykonawcą umowy na

przeprowadzenie wdrożenia programu badawczego i przekazania jej kopii do ARR w terminie 30 dni od daty zawarcia umowy z ARR.

Podmiot uprawniony jest zobowiązany do prowadzenia odrębnej ewidencji rzeczowej i finansowej w celu dokumentowania realizacji projektu oraz do posiadania pełnej dokumentacji źródłowej poniesionych kosztów, a w szczególności:

- umowy zawartej z podwykonawcą wdrożenia programu badawczego, w przypadku zlecenia realizacji projektu innemu podmiotowi,
- oryginału faktur/rachunków wystawionej przez podwykonawcę na podmiot uprawniony za przeprowadzenie wdrożenia programu badawczego, zawierającej specyfikację poszczególnych rodzajów poniesionych kosztów.
- dokumentów potwierdzających dokonanie płatności,
- oryginału raportu końcowego z wykonania wdrożenia zawierającego opis, wyniki i wnioski, podpisanego ze strony podwykonawcy przez kierownika projektu i głównego księgowego.

7.7.6 Wniosek o wypłatę refundacji

W celu uzyskania refundacji poniesionych kosztów, podmiot uprawniony zobowiązany jest do złożenia w ARR następujących dokumentów:

- oryginału wniosku o wypłatę refundacji na formularzu **Wpm_P2_f1**,
- kserokopii faktur / rachunków wystawionych na podmiot uprawniony zawierający specyfikację kosztów, poświadczonych przez Głównego Księgowego podmiotu uprawnionego lub osoby upoważnione zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu uprawnionego,
- kserokopii dokumentu potwierdzającego dokonanie płatności,
- oryginału oświadczenia podmiotu uprawnionego, dotyczącego podatku VAT,
- kserokopii raportu końcowego z wykonania wdrożenia programu badawczego, poświadczonego przez osoby upoważnione do reprezentowania podmiotu uprawnionego zgodnie z KRS albo innym dokumentem określającym sytuację formalno-prawną podmiotu uprawnionego.

7.7.7 Kontrola realizacji projektu

ARR dokona kontroli realizacji projektu, zgodnie z pkt. 6.5 niniejszych warunków.

7.7.8 Wyliczenie kwoty refundacji i wypłata refundacji

ARR dokona wyliczenia i wypłaty refundacji kosztów poniesionych przez podmiot uprawniony na realizację projektu, na zasadach określonych w pkt. 6.7 niniejszych warunków.

8. Formularze i załączniki

- Projekt – Szkolenie (**formularz Wpm_P1_f1**)
- Projekt – Zakup leków do zwalczania warrozy (**formularz Wpm_P1_f2**)
- Projekt – Analiza jakości miodu (**formularz Wpm_P1_f4**)
- Projekt – Zakup pszczoł (**formularz Wpm_P1_f5**)
- Projekt – Najem lawet (**formularz Wpm_P1_f12**)
- Projekt – Zakup urządzeń laboratoryjnych (**formularz Wpm_P1_f13**)
- Projekt – Wdrażanie programów badawczych (**formularz Wpm_P1_f14**)

Załącznik . Szczegółowy opis kosztów kwalifikowanych podlegających refundacji przy organizacji szkoleń.